

Zakaj so invazivne tujerodne vrste rib tako uspešne pri poseljevanju naravnega okolja?

- So prilagojene na širok spekter okoljskih pogojev;
- zgodaj spolno dozori, imajo visoko stopnjo reprodukcije in se drstijo večkrat v sezoni;
- imajo sposobnost hitre rasti populacije in uspevanja v degradiranih habitatih.

Kaj lahko storimo ribiči?

- Za preprečitev nenamernega vnosa je nujna PAZLJIVOST PRI VNOSU RIB ZA PORIBLJAVANJA. Pri zajemanju rib in pred vnosom rib v vodo je treba dobro pregledati izlovne sake.
- Vode iz cisterne za prevoz rib se ne izliva v vodotok, ampak na kopno ter v ustrezni razdalji od vode.
- Nujna je pazljivost pri izvajanju intervencijskih odlovov.
- Odstranjevanje vrste pri ribolovu, intervencijskih odlovih, ribiških tekmovanjih.
- Po ribolovu je treba dobro pregledati opremo (npr. podmetalke) in jo dobro posušiti.
- Redno beleženje uplena in najdb v evidenci RibKat ter izboljšanje statistike uplena invazivnih tujerodnih vrst rib.



Zavod za
ribištvo
Slovenije



Zavod za
ribištvo
Slovenije

BioS
Biološka zbirka podatkov
Zavoda za ribištvo Slovenije



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

INVAZIVNE TUJERODNE VRSTE RIB

V Sloveniji od invazivnih tujerodnih vrst rib, ki se nahajajo na seznamu Uredbe o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst (Uredba EU št. 1143/2014), beležimo pojavljanje naslednjih vrst:

Sončni ostriž

(*Lepomis gibbosus*)

Pseudorasbora

(*Pseudorasbora parva*)

Ameriški somič

(*Ameiurus sp.*)

Vzhodna gambuzija

(*Gambusia holbrooki*)

Spletna stran

www.zzrs.si
www.biosweb.org

Več informacij o tujerodnih vrstah najdeš na spodnji povezavi



*Kottelat, M. and J. Freyhof. 2007. Handbook of European freshwater fishes. Kottelat, Cornol, Switzerland and Freyhof, Berlin, Germany



Kako invazivne tujerodne vrste negativno vplivajo na domorodne vrste rib in vodne habitate?

- So uspešnejše pri tekmovanju za hrano in življenjski prostor, zato izpodrivajo domorodne vrste rib;
- plenijo ikre in mladice domorodnih vrst rib;
- z agresivnim vedenjem (npr. grizljanje plavuti domorodnih vrst rib) fizično poškodujejo domorodne vrste rib;
- so prenašalke ribjih bolezni in parazitov;
- poslabšujejo kvaliteto vodnih habitatov.

Pseudorasbora

(*Pseudorasbora parva*)



Pseudorasbora je domorodna vrsta v severovzhodni Aziji. Razširjena je po celotni Evropi, kamor je bila nenamerno vnesena s Kitajske z rastlinojedimi ribami, ki so bile namenjene vzreji (beli amur, srebrni tolstolobik, sivi tolstolobik). V Sloveniji je bila prvič zabeležena leta 1986 v potoku Jesenk pri Celju (pritok Hudinje), kamor so jo verjetno s Hrvaške nenamerno prinesli ribiči skupaj s krapji. V Sloveniji je prisotna v reki Muri, Ledavi, spodnjem toku Save s pritoki, spodnjem toku Savinje, Krke, Vipave z Lijakom, Dravinje, Drave, Pesnice, Sotle in Voglajne ter v njihovih pritokih.

Sončni ostriž

(*Lepomis gibbosus*)



Sončni ostriž izvira iz Severne Amerike. V Evropo je bil za namene akvaristike vnesen v osemdesetih letih devetnajstega stoletja. Danes je splošno razširjen po vsej Evropi. V Sloveniji naseljuje vodotoke in stoječa vodna telesa črnomskega in jadranskega povodja v porečjih Save, Drave, Mure, Vipave, Dragonje in Reke. Pot in namen vnosa sončnega ostriža v Slovenijo nista poznana. Sončni ostriž se hrani z vodnimi nevretenčarji, ribjimi ikrami, zarodom ter majhnimi ribami, občasno tudi z vodnim rastlinjem. Naseljuje počasi tekoče do stoječe vode, kot so velike reke, jezera, ribniki, kanali in mrtvice.

Vzhodna gambuzija

(*Gambusia holbrooki*)



Vzhodna gambuzija je domorodna v Severni Ameriki. Naseljuje sladke in brakične celinske vode. Najdemo jo v stoječih ali počasi tekočih vodah z gosto vodno vegetacijo in običajno muljastim dnom. Še posebej ji ustrezajo poplavne ravnice.

V Slovenijo je bila naseljena z namenom biološke kontrole komarjev. Prisotna je na območju Škocjanskega zatoka, Strunjanskih solin, Sečoveljskih solin in Badaševice. Najdbe starejšega datuma so bile zabeležene v severnem razbremenilniku Rižane, jezeru v Fiesi ter v laguni Stjuža.

Ameriški somič

(*Ameiurus sp.*)



Črni ameriški somič *foto: Kottelat in Freyhoff



Rjavi ameriški somič *foto: Kottelat in Freyhoff

V Sloveniji beležimo prisotnost črnega (A. melas) in rjavega ameriškega somiča (A. nebulosus). Vrsti sta prisotni tako v donavskem kot v jadranskem povodju, pri čemer večinoma poseljujeta stoječa vodna telesa antropogenega izvora, kot so gramoznice, ribniki, kanali, mrtvice in akumulacije. V severovzhodni Sloveniji so bile najdbe evidentirane tudi v tekočih vodah. Vnos ameriškega somiča v naravno okolje je posledica gojenja v akvakulturah, športnega ribolova in vnosa v okrasne ribnike.